SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Vastine

Neuvotteleva virkamies
Vesa Pekkola

Hallitussihteeri
Helena Korpinen

20.10.2021

VN/28181/2020
VN/28181/2020-STM-40

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Viite: Hallituksen esitys Eduskunnalle terveydensuojelulain muuttamisesta
(HE 140/2021 vp)

ASIA: SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN VASTINE SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MINISTERIÖLLE TOIMITTAMIIN LAUSUNTOIHIN; VALIOKUNNAN KÄSITTELY 21.10.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö on tutustunut sosiaali- ja terveysvaliokunnan saamiin asiantuntijalausuntoihin ja toteaa vastineenaan seuraavaa:

Alla on esitetty lausuntojen keskeiset sisällöt sekä vastineena sosiaali- ja terveysministeriön kommentit niihin **lihavoidulla tekstillä**.

Oikeusministeriö esittää lausunnossaan yksinkertaistettavaksi muutoksenhakusäännöksen 56 §:n 2 momenttia tavanomaiseen muotoon ”Edellä 50 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua kunnalta”.

> **Pykälän 2 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa on todettu, että ”momentissa säädettäisiin oikaisusta sekä maksuvelvollisen hyväksi että maksun saajan hyväksi vastaavalla tavalla kuin alkoholilain 77 ja 78 §:ssä sekä elintarvikelain (297/2021) 26 §:n 2 ja 3 momentissa”. Ministeriö katsoo, että yhdenmukaisuudesta mainittujen säännösten kanssa sekä perusteluissa esitetystä johtuen sanamuotoa ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa.**

Oikeusministeriö katsoo lausunnossaan, että yksittäistä kunnan maksua koskeva valitustie olisi asianmukaista ohjata hallintolain 7 a luvun mukaiseen menettelyyn ja hallintovalitukseen. Tältä osin ministeriö katsoo, että lain 56 §:n 1 momenttia voitaisiin täydentää.

Oikeusministeriö toteaa edelleen lausunnossaan, että valtion maksujen osalta viitataan maksuperustelakiin, jonka 11 b §:ssä säädetään maksua koskevasta muutoksenhausta. Epäselväksi jää, onko ehdotetuilla muutoksenhakusäännöksillä tarkoitus poiketa valtion maksujen muutoksenhaun osalta ko. maksuperustelain säännöksestä.

Ministeriö esittää, että 56 §:ään lisättäisiin uusi momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen valtion maksuperustelaissa säädettyyn.

Oikeusministeriö toteaa lisäksi lausunnossaan, että lain 13 §:n 2 momentin mukaan ”Toiminnan päättymisestä on ilmoitettava sähköisesti tai kirjallisesti kunnan terveydensuojeluviranomaiselle”. Virkkeestä tulisi poistaa sana ”sähköisesti”, koska säännös on päällekkäinen sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnasta annetun lain (13/2003) 9 §:n (’kirjallisen muodon täyttyminen’) kanssa.

Ministeriö ajatuksena oli, että tulevaisuudessa voidaan siirtyä erilaisiin digitaalisiin järjestelmiin, jossa ilmoitus tehdään digitaalisesti/ sähköisesti, mutta koska selkeä päällekkäisyys on olemassa, voidaan tarvittaessa sanamuotoa myöhemmin muuttaa, jolloin tässä vaiheessa momentissa sanamuoto ’kirjallinen’ puolestaan korvattaisiin sanamuodolla ’sähköinen’. Ministeriö pitää ehdotettua poistoa asianmukaisena.

Valvira, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja Suomen Kuntaliitto ry huomauttavat lausunnoissaan, että lain liitteenä olevasta taulukosta puuttuu talousveden käyttö osana julkista tai kaupallista toimintaa ja se tulisi lisätä taulukkoon.

Lisäksi mainituissa lausunnoissa huomautetaan, että lain liitteessä vastaanottokeskus on mainittu taulukossa kahteen kertaan. Vastaanottokeskus löytyy luettelon 1-kohdan alta (majoitustoimintaan tarkoitettu tila) sekä 4-kohdan alta (jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö sekä vastaanottokeskus).

Sosiaali- ja terveysministeriö kannattaa taulukon täydentämistä talousveden käytöllä osana julkista tai kaupallista toimintaa sekä vastaanottokeskuksen poistamista kohdan 4 otsikosta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on esittänyt, että ilmoitusvelvollisuuden yhteydessä olisi hyvä ilmoittaa oheistoiminnat päätoiminnan yhteydessä ja tästä olisi hyvä linjata itse pykälässä tai sen perusteluissa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myös esittänyt, että lain perusteluja tarkennetaan perhepäivähoidon ilmoitusvelvollisuuden osalta silloin, kun perhepäivähoitopaikassa on oma talousvesikaivo.

Sosiaali- ja terveysministeriö ei kannata sitä, että oheistoiminnasta ilmoittaminen mainittaisiin erikseen laissa. Laissa on säädetty ilmoitusvelvolliset toiminnot ja se itsessään velvoittaa toiminnanharjoittajaa ilmoittamaan näistä viranomaiselle. Oheistoimintojen ilmoittaminen päätoiminnan yhteydessä voidaan varmistaa lain toimeenpanoon liittyvässä ohjauksessa.

Sosiaali- ja terveysministeriö ei kannata omaa kaivoa käyttävän perhepäivähoitopaikan ilmoitusvelvollisuuden tarkentamista lain esitöihin, vaan kyseinen asia voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon lain toimeenpanoon liittyvässä ohjauksessa.

Suomen Kuntaliitto ry ehdottaa lisättäväksi 50 a § 1 momentin 2 kohtaan maininnan hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyn yhteydessä annettujen määräysten valvonnan maksullisuudesta, vastaavasti kuin asiasta säädetään voimassa olevassa laissa.

Sosiaali- ja terveysministeriö kannattaa Suomen Kuntaliiton esitystä lisätä lain 50 a § 1 momentin 2 kohtaan säännöksen hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyn yhteydessä annettujen määräysten valvonnan maksullisuudesta vastaavasti kuin asiasta säädetään voimassa olevassa laissa.

Vesilaitosyhdistys (VVY) ei vastusta terveydensuojelulain 50 §:n muutosehdotusta, jonka mukaan kunta perii terveydensuojelulain 18 §:n mukaisilta talousvettä toimittavilta laitoksilta toimipaikkakohtaisesti vuosittain 150 euron suuruisen valvonnan perusmaksun. Se kuitenkin korostaa, että viranomaisten resurssien on oltava sellaisella tasolla, että perusmaksulla pitää saada yhtäläinen tuki valvonnan kohteille koko Suomessa.

Lausunnossa ei esitetty konkreettisia muutoksia lakitekstiin.

Lausunnossa korostettiin viranomaistoiminnan ammattitaitoa ja tasapuolisuutta, myös alueellisesti. Näitä seikkoja voidaan korostaa lainmuutoksen toimeenpanoon liittyvässä koulutuksessa.

Matkailu ja ravintolapalvelut MaRa ry kannattaa valvonnan kehittämistä suunnitelmallisempaan ja ohjaavampaan suuntaan. Lisäksi se esittää, että resurssien parantamisen tulee edistää modernien valvontakeinojen hyödyntämistä ja riskinarvioinnin kehittämistä. MaRa toteaa lausunnossaan, että vuosittainen perusmaksu on toimijalle ja viranomaiselle ennustettavampi rahaerä, mutta toteaa myös, että nykyisessä tilanteessa ei ole kohtuullista kohdistaa yhteen koronaepidemiasta rankimmin kärsineen toimialaan minkäänlaisia uusia veroja. MaRa ry esittää, jos perusmaksu otetaan käyttöön, on samalla parannettava yritysten mahdollisuuksia keventää suoriteperustaisista maksuista aiheutuvaa rasitusta omalla toiminnallaan. MaRa ry esittää, että jatkossa on tarpeen kehittää valvontatiheyden määräytymisperusteita niin, että hyvät tulokset vaikuttavat maksutasoa laskevasti ja valvontaa tulisi kohdentaa niiden yritysten valvontaan, joiden toimintaan liittyy todellista vaaraa.

Lausunnossa ei esitetty konkreettisia muutoksia lakitekstiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö ymmärtää MaRa ry:n huolen koronaepidemian aiheuttamista haitoista matkailu- ja ravintola-alalle. Terveydensuojelulain toimeenpanon ja sen perusteella tehtävän viranomaisvalvonnan tulee olla laadukasta, riskiperusteista ja haittoja ennaltaehkäisevää. Säännöllisen valvonnan tulee olla hyvin suunniteltua, riskiperusteisesti kohdennettua ja käytettävissä oleviin resursseihin nähden monipuolista ja mahdollisimman vaikuttavaa.

Valvonnan perusmaksua on perusteltu sillä, että sen myötä viranomaisilla on aikaisempaa paremmat mahdollisuudet monipuolistaa valvontakeinoja ja kohdistaa valvontaa aikaisempaa enemmän vain riskikohteisiin. Tämän ennustetaan vähentävän sellaisten kohteiden maksutaakkaa, joissa ei ole havaittu merkittäviä ongelmia. Tämä perustuu kuitenkin kunnan viranomaisen arvioimaan tarkastustarpeeseen ja kunnan taksassa määräytyvään maksuun.

Lain toimeenpanoon liittyvässä ohjauksessa voidaan huomioida MaRa ry:n esiin nostamia asioita.

Suomen Yrittäjät ry tuo lausunnossaan esille toiminnanharjoittajille kohdistuvia kustannusvaikutuksia. Suomen Yrittäjät katsoo, että ainakin pienimuotoinen toiminta tulisi vapauttaa valvonnan perusmaksusta. Lisäksi valvonnan maksullisuudessa tulisi pyrkiä vahvemmin ohjaamaan haluttuun käyttäytymiseen. Kustannuksissa voitaisiin palkita sellaisia luotettavia toimijoita, jotka ovat osoittaneet noudattavansa terveysriskien hallintaa koskevia velvoitteita.

Lausunnossa ei esitetty konkreettisia muutoksia lakitekstiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että valvonnan maksullisuudessa on pyritty oikeudenmukaiseen rakenteeseen. Valvonnan perusmaksusta on vapautettu pienimuotoiset toimijat. Valvonnan perusmaksun lisäksi toiminnanharjoittajilta peritään kunnan taksan mukaiset maksut valvontasuoritteista. Tällä pyritään siihen, että ne toiminnanharjoittajat maksavat enemmän, joita pitää valvoa enemmän.

Valvonnan perusmaksu on pidetty kohtuullisena, 150 euroa. Uudistuksen myötä suunnitelmallisen valvonnan kustannusvastaavuus nousee arviolta noin 50 %:iin kustannuksista. Loput valvonnan kustannukset katetaan verotuloilla.

Ne toiminnanharjoittajat, joihin ei kaikkina vuosina kohdistu suoria tarkastustoimenpiteitä, hyötyvät kuitenkin valvontajärjestelmästä siten, että heillä on mahdollisuus saada viranomaisen ohjausta oman toimintansa tueksi. Lisäksi toiminnanharjoittajat hyötyvät viranomaisvalvonnasta kilpailunäkökulmasta siten että kukaan ei saa kilpailuetua terveydensuojeluun liittyvien velvoitteiden laiminlyönnistä. Toimiva valvontajärjestelmä vaikuttaa myös toiminnanharjoittajien ja toimialan yleiseen maineeseen.

Muutosehdotukset lausuntojen perusteella:

Sosiaali- ja terveysministeriö esittää edellä mainittujen ehdotusten pohjalta terveydensuojelulain 13, 50 a ja 56 §:ään sekä liitteeseen seuraavia muutoksia:

13 § Ilmoitusvelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle liitteessä lueteltujen toimipaikkojen tai toimintojen käyttöönotosta.

Lisäksi ilmoitus on tehtävä 1 momentissa tarkoitetun toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Toiminnan päättymisestä on ilmoitettava ~~sähköisesti tai~~ kirjallisesti kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Uuden toiminnanharjoittajan on ilmoitettava toiminnan-harjoittajan vaihtumisesta kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa.

Ilmoituksessa on annettava toiminnanharjoittajaa ja toimintaa koskevat sekä toimintaan liittyvien terveyshaittojen arviointia varten tarpeelliset tiedot. Tarkemmat säännökset ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

50 a § Terveydensuojeluvalvonnasta perittävät muut maksut

Kunta perii hyväksymänsä taksan mukaisen maksun:

1) 13 ja 18 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten käsittelystä, 18 §:ssä tarkoitetun hyväksymistä koskevan hakemuksen käsittelystä sekä mainituissa pykälissä tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista ja asiakirjatarkastuksista; toiminnan keskeyttämistä ja päättymistä koskevien ilmoitusten käsittely on kuitenkin maksutonta;
2) 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten ja 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvonnasta;
3) 1 kohdassa tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista mittauksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka liittyvät terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen;
4) 20 §:n mukaisen riskinarvioinnin hyväksymisestä sekä talousveden laadun valvonnasta ja tarkkailusta;
5) 29 §:n mukaisesta uimaveden laadun valvonnasta;
6) 6 §:n 4 momentissa tarkoitetusta tarkastuksesta ja todistuksen myöntämisestä;
7) säteilylain 173 §:ssä tarkoitetusta solariumlaitteen tarkastuksesta.

Kunnalla on lisäksi oikeus periä hyväksymänsä taksan mukainen maksu:

1) sellaisesta asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritetusta tarkastuksesta, asiakirjatarkastuksesta, mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy 26 §:ssä tarkoitettujen terveyshaittojen selvittämiseen tai niiden poistamisen varmistamiseen, kiinteistön omistajalta tai haltijalta taikka muulta, jonka vastuulla terveyshaitta 27 §:n nojalla on; viranomaisen ensimmäinen tarkastus asunnon terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely on kuitenkin maksuton;
2) kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista silloin, kun kysymys ei ole talousvettä toimittavasta laitoksesta;
3) ympäristönsuojelulain 17 luvun säännösten nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaan liittyvistä tarkastuksista;
4) ruumiiden kuljettamisesta tehdyssä sopimuksessa (SopS 13/1989) tarkoitettuihin ruumiin siirtoihin liittyvistä toimenpiteistä sekä 43 §:n nojalla annetun asetuksen mukaisesta valvontakäynnistä tai tarkastuksesta.
5) muusta kuin 1−4 kohdassa tarkoitetusta tarkastuksesta ja asiakirjatarkastuksesta sekä mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen.

Kunnan tulee määrätä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut maksut siten, että niiden suuruus vastaa enintään toimenpiteestä aiheutuneita kustannuksia. Kunnan teettäessä tutkimuksia tai selvityksiä ulkopuolisella asiantuntijalla tai laboratoriossa kustannukset peritään asiakkaalta enintään todellisten kustannusten mukaisina.

Valtio korvaa kunnille aiheutuneet kustannukset sellaisista Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston kuntien toimeenpantavaksi ohjaamista tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään viraston tehtäviksi tai jotka liittyvät säädösten tai viraston ohjeiden valmisteluun.

Tämän lain mukaisten valtion suoritteiden maksullisuuden ja maksujen määrän perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

56 § Muutoksenhaku

Laboratorion hyväksymistä koskevaan 49 a §:ssä tarkoitettuun päätökseen, sertifioijan 49 d §:n 2 ja 4 momentin nojalla tekemään päätökseen, kunnan viranhaltijan päätökseen sekä 50 a §:ssä tarkoitettuun maksuun saa vaatia oikaisua. Sertifioijan päätöksestä oikaisuvaatimus tehdään sosiaali- ja terveysministeriölle. Kunnan viranhaltijan päätöksestä oikaisuvaatimus tehdään kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja se on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Edellä 50 §:ssä tarkoitettuun valvonnan perusmaksuun saa vaatia oikaisua kunnalta, jos:

1) perusmaksu on peritty aiheettomasti;

2) perusmaksu on maksuvelvollisen sitä aiheuttamatta jäänyt määräämättä.

Oikaisuvaatimus voidaan 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetussa asiassa tehdä kolmen vuoden kuluessa maksun määräämisestä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin viimeistään 60 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista, ja 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin maksu olisi pitänyt määrätä.

Oikaisuvaatimukseen sovelletaan, mitä hallintolain 7 a luvussa säädetään.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään, sovelletaan myös muutoksenhaussa kunnallisen viranomaisen päätökseen. Muutoksenhaussa 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan, 51 §:n 3 momentissa tarkoitettuun terveydensuojelujärjestykseen ja 50 a §:n 3 momentissa tarkoitettuja taksoja koskeviin päätöksiin sovelletaan kuitenkin, mitä kuntalaissa (410/2015) säädetään.

Edellä 6 §:n 2 momentissa sekä 27, 51 ja 52 §:ssä tarkoitettu päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhausta valtion viranomaisen määräämään maksuun säädetään valtion maksuperustelaissa.

Muutoksenhaussa uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämis- ja keskeyttämisuhan asettamista ja täytäntöönpantavaksi määräämistä koskevaan päätöksen sovelletaan kuitenkin uhkasakkolakia (1113/1990).

Liite

VELVOLLISUUS ILMOITTAA TOIMIPAIKAN KÄYTTÖÖNOTOSTA TAI TOIMINNON ALOITTAMISESTA SEKÄ VELVOLLISUUS SUORITTAA VALVONNAN PERUSMAKSU

Toimipaikka tai toiminto	**Velvollisuus ilmoittaa toimipaikan käyttöönotosta tai toiminnon aloittamisesta 13 §:n nojalla**	**Velvollisuus suorittaa valvonnan perusmaksu 50 §:n nojalla**
1) majoitustoimintaan tarkoitettu tila		
Hotelli, hostelli (retkeilymaja, retkeilyhotelli, kesähotelli ja muut vastaavat), huoneistohotelli, motelli ja matkustajakoti	Kyllä	Kyllä
Lomakeskuksen ja leirintäalueen majoitushuoneisto	Kyllä	Kyllä
Majoituskasarmi	Kyllä	Kyllä
Majoittumiseen tarjottu kalustettu huoneisto, loma-asunto tai tila (aamiaismajoitus siihen tarkoitetuissa tiloissa sekä asuntola, yömaja, vastaanottokeskus sekä muut vastaavat)	Kyllä	Ei
2) yleisölle avoin kuntosali, liikuntatila, sauna, kylpylä, uimahalli, maauimala ja uimaranta		
Urheiluhalli tai jäähalli	Kyllä	Kyllä
Yleisölle avoin kuntosali tai liikuntatila, jossa on enemmän kuin yksi liikuntatila	Kyllä	Kyllä
Yleisölle avoin liikuntatila, jossa on korkeintaan yksi liikuntasali	Kyllä	Ei
Yleisölle avoin sauna (pääasiallinen käyttötarkoitus)	Kyllä	Kyllä
Kylpylä, uimahalli, maauimala sekä uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY mukainen yleisölle avoin uimaranta.	Kyllä	Kyllä
Muu yleisölle avoin uimaranta	Kyllä	Ei
3) päiväkoti ja lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämispaikka sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämispaikka		
Päiväkoti	Kyllä	Kyllä
Ryhmäperhepäiväkoti siihen varatussa tilassa	Kyllä	Ei
Lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvä toiminnan järjestämispaikka	Kyllä	Ei
Esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukio-opetusta ja korkeakoulutusta järjestävä oppilaitos	Kyllä	Kyllä

Taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos	Kyllä	Ei
Opetuksen järjestämispaikka	Kyllä	Ei
4) jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö ~~sekä vastaanottokeskus~~		
Tehostetun palveluasumisen yksikkö tai laitoshoitoa antava sosiaalihuollon yksikkö	Kyllä	Kyllä
Lastensuojelulaitos	Kyllä	Kyllä
Ensi- ja turvakoti	Kyllä	Ei
5) solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola		
Solariumpalvelu	Kyllä	Ei
Ihoa rikkova toiminta	Kyllä	Ei
Erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola	Kyllä	Ei
6) sellainen muu kuin 1–5 kohdassa tarkoitettu huoneisto ja laitos sekä sellaiset toiminnot, joista voi aiheutua niiden käyttäjämäärä tai luonne huomioon ottaen terveyshaittaa.	Kyllä	Ei
Talousvettä toimittava laitos		
18 §:n mukainen talousvettä toimittava laitos	(Luvanvarainen 18 §:n nojalla)	Kyllä
18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, jonka toimittaman veden määrä on vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin.	Kyllä	Kyllä
18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, jonka toimittaman veden määrä on vähemmän kuin 10 kuutiometriä vuorokaudessa ja alle 50 henkilön tarpeisiin	Kyllä	Ei
Muu talousveden otto ja käyttö		
18 a §:n mukainen talousveden otto omilla laitteilla käytettäväksi osana julkista tai kaupallista toimintaa	Kyllä	Ei
18 a §:n mukainen yhteisessä käytössä oleva vedenottamo tai vesisäiliö, kun vettä otetaan vedenkäyttäjien omilla laitteilla vähintään 50 henkilön tarpeisiin tai vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa	Kyllä	Ei